

Πρεσβεία της Ελλάδας στο Βουκουρέστι
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων (αρμόδιο και για Μολδαβία)
Δελτίο Οικονομικών και Επιχειρηματικών Εξελίξεων για τη Μολδαβία
Μηνός Αυγούστου 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ	2
B. ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	2
1. ΈΛΛΕΙΜΜΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ Α' ΕΞΑΜΗΝΟ 2020.	2
2. ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΓΙΑ ΈΛΛΕΙΜΜΑ ΚΑΙ ΡΥΘΜΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗ ΜΟΛΔΑΒΙΑ.	2
3. ΔΑΝΕΙΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ.	2
4. ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΣΕ ΜΟΛΔΑΒΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ.	3
Γ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ	3
1. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΑΑ) ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ 25% ΤΗΣ VESTMOLDTRANSOIL.	3
2. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΜΕΛΙΟΥ ΣΤΗ ΜΟΛΔΑΒΙΑ.	4
3. ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ ΓΙΑ ΜΕΪΩΣΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ.	4
4. ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΝΕΚΡΙΝΕ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΑΠΩΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (JICA) ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ.	4
5. Η ΜΟΛΔΑΒΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΥΙΟΘΕΤΕΙ ΝΕΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΚΡΕΑΤΟΣ.	4
6. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΜΕΛΙΟΥ ΣΤΗ ΜΟΛΔΑΒΙΑ.	4

Τρέχουσα Συναλλαγμα. ισοτιμία 1 Ευρώ = 19,8 M/LEI

Συντάκτες: Π. Γιαννούλης, Σύμβουλος ΟΕΥ Α'
Α.Λιακοπούλου, Γραμματέας ΟΕΥ Α'

A. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Μολδαβικής Στατιστικής Υπηρεσίας, οι μολδαβικές εξαγωγές προς την Ελλάδα κατά το Α' εξάμηνο του 2020 ανήλθαν σε 17,4 εκ.Ευρώ, σχεδόν διπλάσιες σε σχέση με το Α'εξάμηνο 2019 (9,0 εκ.Ευρώ). Παράλληλα οι ελληνικές εξαγωγές προς την Μολδαβία το Α'εξάμηνο τ.έ. ανήλθαν σε 10,3 εκ. Ευρώ, ενώ το ίδιο διάστημα του 2019 ήταν 8,8 εκ. Ευρώ, με αποτέλεσμα το ισοζύγιο να διαμορφωθεί ελλειμματικό για την Ελλάδα στα -7,1 εκ.Ευρώ (Α'εξάμηνο του 2020).

Σημειώνεται ότι κατά το 2019 οι ελληνικές εισαγωγές από την Μολδαβία έφθασαν στα συνολικά 44,5 εκ.Ευρώ, ενώ οι ελληνικές εξαγωγές προς την Μολδαβία έφθασαν στα συνολικά 12,2εκ.Ευρώ, με αποτέλεσμα το ισοζύγιο να διαμορφωθεί ελλειμματικό για την Ελλάδα στα -32,3εκ.Ευρώ.

Παράλληλα σημειώνεται ότι τα κυριότερα εισαγόμενα και εξαγόμενα προς/από την Μολδαβία προϊόντα **κατά το 2019** ήταν :

Εισαγωγές:

Σιτάρι-σιμιγδάλι, Καλαμπόκι, Σπέρματα ηλιοτροπίου, Φιάλες από γυαλί, Αιθυλική αλκοόλη, Καρποί με κέλυφος, Λάδια ηλιοτροπίου και Κριθάρι.

Εξαγωγές:

Πετρελαιοειδή, Λαχανικά παρασκευασμένα, Φράουλες, Εσπεριδοειδή και Βερίκοκα-κεράσια-ροδάκινα.

B. ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

1. Έλλειμμα εμπορικού ισοζυγίου κατά το Α' εξάμηνο 2020.

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Μολδαβικής Υπηρεσίας Στατιστικής, το α' εξάμηνο του 2020, το εμπορικό έλλειμμα διαμορφώθηκε σε 1δισ.Ευρώ, μειωμένο κατά 15,5% σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του προηγούμενου έτους.

Σημειώνεται ότι η Μολδαβία αντιμετωπίζει διαχρονικά ελλειμματικό εμπορικό ισοζύγιο, ενώ το 2019 το εν λόγω έλλειμμα ανήλθε σε 2,7 δισ. Ευρώ, αυξημένο κατά 0,3% σε σχέση με το 2018.

2.Εκτιμήσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας για έλλειμμα και ρυθμό ανάπτυξης στη Μολδαβία.

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, το προβλεπόμενο έλλειμμα για το βασικό σενάριο εκτιμάται στο 5,8%, ενώ ο πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί σταδιακά το

2020, ανακάμπτοντας στις αρχές του 2021 καθώς η ζήτηση αναμένεται να ανακάμψει.

Η οικονομία αναμένεται να ανακάμψει στο 4% περίπου το 2021 και να μετριαστεί στο 3,6% το 2022. Οι αυξημένες κοινωνικές ανάγκες και η ανεργία, καθώς και η δημοσιονομική ώθηση μέσω των δημοσίων επενδύσεων, θα φέρουν τα δημοσιονομικά ελλείμματα πάνω από τον ιστορικό μέσο όρο τα επόμενα χρόνια.

Οι κίνδυνοι για το βασικό σενάριο είναι υψηλοί. Η παρατεταμένη διακοπή των οικονομικών δραστηριοτήτων έως τον Αύγουστο του 2020 υπολογίζεται ότι θα προκαλέσει πτώση της ανάπτυξης κατά 5,2% (η μεγαλύτερη πτώση από το 2009). Η ασθενέστερη ανάπτυξη θα επιβαρύνει περαιτέρω τα δημόσια οικονομικά που αντιμετωπίζουν ήδη μεγάλες χρηματοδοτικές ανάγκες στο 15% του ΑΕΠ. Ένας υψηλότερος αριθμός επαναπατριζόμενων μεταναστών, οι υψηλές ανάγκες κοινωνικών δαπανών και η υψηλή ανεργία ενδέχεται να ασκήσουν πρόσθετη πίεση στις συνθήκες της αγοράς εργασίας και να δημιουργήσουν περαιτέρω δημοσιονομικές πιέσεις.

Βραχυπρόθεσμα, οι Αρχές θα πρέπει να επικεντρωθούν στην εξασφάλιση ιατρικών προμηθειών και στελέχωσης των Υπηρεσιών Υγείας, σε μέτρα για την επιβράδυνση της εξάπλωσης του ιού και τη μείωση του μέγιστου φορτίου στα συστήματα υγείας, τη διασφάλιση της δημοσιονομικής σταθερότητας και της πρόσβασης στη χρηματοδότηση, διατηρώντας τον χρηματοπιστωτικό τομέα σταθερό, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα επαρκή ρευστότητα, προστασία των ατόμων που επηρεάζονται και βοηθώντας τις επιχειρήσεις να επιβιώσουν και να διατηρήσουν εργαζόμενους.

Η εξελισσόμενη οικονομική κρίση θα οδηγήσει σε συρρίκνωση της οικονομίας της Μολδαβίας το 2020. Εάν το ξέσπασμα του κορονοϊού συγκρατηθεί σε μεγάλο βαθμό έως τα μέσα του 2020, με ανάκαμψη στη συνέχεια, στο βασικό σενάριο έως το τέλος του έτους, **η οικονομία θα αντιμετωπίσει ύφεση στο 3,1%.**

3. Δάνειο της Τράπεζας Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την ενίσχυση των τομέων υγείας και επιχειρηματικότητας της Μολδαβίας.

Υπεγράφη στις 4.8.τ.έ. μεταξύ του μολδαβικού Υπουργείου Οικονομικών και της Τράπεζας Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEB) δανειακή σύμβαση ύψους 70 εκ.Ευρώ, με σκοπό την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων

από την πανδημία, με έμφαση αφ'ενός στην ενίσχυση των δομών και υπηρεσιών υγείας και αφ'ετέρου στην παροχή συνδρομής σε πληγείσες μικρομεσαίες επιχειρήσεις. 40 εκ.Ευρώ εξ αυτών θα διατεθούν για τον τομέα της υγείας (προμήθειαιατρικού εξοπλισμού και αναλώσιμων υλικών, αναβάθμιση νοσοκομειακών μονάδων κλπ), ενώ τα υπόλοιπα 30 εκ.Ευρώ θα δοθούν προς ενίσχυση επιχειρήσεων, των οποίων η λειτουργία ανεστάλη λόγω της υγειονομικής κρίσης.

4. Αποζημιώσεις σε Μολδαβούς αγρότες για φυσικές καταστροφές.

Το Υπουργείο Γεωργίας, Περιφερειακής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ανακοίνωσε προ μηνός ότι θα παράσχει στους Μολδαβούς αγρότες που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές αποζημιώσεις ύψους 300 εκατ. Μολδαβικών λεί (15 εκατ. ευρώ περίπου – τα 5 εκατ. ευρώ εξ αυτών μέσω του Οργανισμού Παρέμβασης και Πληρωμών για τη Γεωργία (AIPA) και τα 10 μέσω του Εθνικού Ταμείου Ανάπτυξης Γεωργίας Αγροτικού Περιβάλλοντος, με προτεραιότητα την αποκατάσταση των ζημιών στις εκτάσεις όπου καλλιεργείται σιτάρι και κριθάρι). Σημειώνεται ότι το 2020 επλήγησαν από την ξηρασία στη Μολδαβία εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης περίπου 200.00 εκταρίων (επί συνόλου 415.000 εκτ.)

Γ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. Τραπεζικός τομέας, Πρόσφατες εξελίξεις σε σχέση με το σκάνδαλο παράνομων χρηματοδοτήσεων και διακίνησης μαύρου χρήματος μέσω μολδαβικών τραπεζών το 2014.

Το 2014 συνολικό ποσό 1 δισ.\$ εξαφανίστηκε από τρεις μολδαβικές τράπεζες τις Banca de Economii, Unibank και Banca Socială, με το ποσό να ισούται περίπου με το 12% του μολδαβικού ΑΕΠ.

Έκτοτε και παρά την παρέλευση 6 χρόνων, δεν έχει ακόμη εκδοθεί πόρισμα, οι 3 παραπάνω Τράπεζες έχουν πτωχεύσει, ενώ σύμφωνα με δημοσιεύματα στο διεθνή τύπο, τα χρήματα φαίνεται ότι μέσω εταιρειών στο Ην. Βασίλειο και στο Χονγκ Κονγκ κατέληξαν σε λογαριασμούς φυσικών προσώπων σε διάφορες λιθουανικές εμπορικές Τράπεζες.

Στη συνέχεια μεταξύ άλλων, τον Ιανουάριο του 2018 και σε προσπάθεια στήριξης του μ/τραπεζικού τομέα η EBRD αγόρασε τμήμα των μετοχών της μ/τράπεζας VictoriaBank, ενώ το

μεγαλύτερο μέρος των μετοχών εξαγόρασε η ρουμανική τράπεζα Transilvania Bank.

Τον Αύγουστο τ.έ. από το Γραφείο του Γεν. Εισαγγελέως Διαφθοράς της Μολδαβίας ανακοινώθηκε ότι ερευνάται η συμμετοχή της Victoria Bank στο τραπεζικό σκάνδαλο του 2014.

Σε συνέχεια με ανακοίνωσή της η Victoria Bank δηλώνει ότι θα συνεργαστεί πλήρως στην έρευνα ενώ ανακοινώσεις για την σκοπιμότητα της έρευνας εξέδωσαν τόσο η EBRD όσο και το ΔΝΤ.

Σημειώνεται παράλληλα ότι το ΔΝΤ, υπέγραψε πρόσφατα προσύμφωνο με την Μ/Κυβέρνηση για παροχή δανείου ύψους 558 εκ.\$.

2. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) ενισχύει την ενεργειακή ασφάλεια της Μολδαβίας με την απόκτηση 25% της Vestmoldtransgaz.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης ανακοίνωσε την αγορά μεριδίου 25% της Vestmoldtransgaz, της εταιρείας μεταφοράς φυσικού αερίου που διαχειρίζεται τον άρτι κατασκευασθέντα αγωγό Ungheni-Chisinau, συνολικής έκτασης 120 χμ.

Η Vestmoldtransgaz λειτουργεί στη Μολδαβία από το 2014, ενώ το 2018 εξαγοράστηκε από την Eurotransgaz, θυγατρική της SNTGN Transgaz, της εταιρείας που διαχειρίζεται το ρουμανικό σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου.

Το έργο κατασκευής του Αγωγού Ungheni-Chisinau, που χρηματοδοτείται και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, εκτιμάται ότι θα συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση των οικονομικών σχέσεων Μολδαβίας και Ρουμανίας, στη διαφοροποίηση πηγών ενέργειας (η Μολδαβία μάλιστα είναι κατά 90% εξαρτημένη ενεργειακά από τις εισαγωγές) και στην εξασφάλιση της ενεργειακής τους επάρκειας.

Περισσότερα για το πρόγραμμα σε: [https://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes/2014-](https://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes/2014-2020/romania/2014ro16m1op001)

[2020/romania/2014ro16m1op001](https://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes/2014-2020/romania/2014ro16m1op001)

Σημειώνεται ότι η EBRD είναι βασικός θεσμικός επενδυτής στη Μολδαβία. Από την έναρξη των δραστηριοτήτων της στη χώρα, η Τράπεζα έχει επενδύσει πάνω από 1,3 δισ.Ευρώ σε 134 έργα στους τομείς χρηματοδότησης, αγροτικών επιχειρήσεων, ενέργειας, υποδομών και μεταποίησης της Μολδαβίας.

3. Απόφαση της Ανεξάρτητης Αρχής Ενέργειας της Μολδαβίας για μείωση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας.

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Ανεξάρτητης Αρχής Ενέργειας της Μολδαβίας, οι τιμές κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας θα μειωθούν σημαντικά στη χώρα στο προσεχές διάστημα.

Σύμφωνα με την εν λόγω ανακοίνωση, η μείωση κατέστη δυνατή για δύο κυρίως λόγους:

Αφ' ενός λόγω της μείωσης της μέσης τιμής αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας από τον κεντρικό πάροχο (από 1,63 lei / KW hour σε 1,46 lei) και αφ' ετέρου λόγω της θετικής για το μολδαβικό νόμισμα εξέλιξης της ετήσιας μέσης ισοτιμίας έναντι του δολαρίου ΗΠΑ για το 2020.

Ως αποτέλεσμα, οι τελικοί καταναλωτές – πελάτες της κρατικής Premier Energy Ltd θα πληρώνουν την ηλεκτρική ενέργεια 1,68 lei / KW hour, δηλαδή 11,1% (0,21 lei) λιγότερο έναντι της ισχύουσας τιμής.

4. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε το σχέδιο νόμου για την επικύρωση δανειακής συμφωνίας μεταξύ της κυβέρνησης της Μολδαβίας και του Ιαπωνικού Οργανισμού Διεθνούς Συνεργασίας (JICA) για τον εκσυγχρονισμό των τεχνολογιών αγροτικής παραγωγής

Εγκρίθηκε από το υπουργικό συμβούλιο της Μολδαβίας η εν θέματι δανειακή σύμβαση που υπεγράφη στο Κισινάου στα τέλη του περασμένου Ιουνίου. Το δάνειο, ύψους 18,7 εκ.\$ με περίοδο αποπληρωμής τα 40 έτη, αποσκοπεί στην επιτυχή εφαρμογή προγραμμάτων εκσυγχρονισμού της αγροτικής παραγωγής στη Μολδαβία, αγοράς αγροτικού εξοπλισμού και υιοθέτησης σύγχρονων τεχνολογιών παραγωγής. Σύμφωνα με τον Ιάπωνα Πρέσβη στη Μολδαβία κ. Katayama, η χώρα του στηρίζει σταθερά τα τελευταία είκοσι έτη τις προσπάθειες αναβάθμισης της αγροτικής δραστηριότητας στη Μολδαβία, με τις ιαπωνικές επιχειρήσεις να παρέχουν παράλληλα τη σχετική τεχνογνωσία τη Μολδαβία, πραγματοποιώντας και επενδύσεις στον εν λόγω τομέα.

5. Η Μολδαβική Κυβέρνηση υιοθετεί νέες προδιαγραφές ασφαλείας για την παραγωγή και συσκευασία κρέατος.

Η κυβέρνηση της Μολδαβίας υιοθέτησε νέα δέσμη αυστηρών προδιαγραφών ασφαλείας για την παραγωγή, συσκευασία, μεταφορά και πώληση κρέατος στη χώρα, συμμορφούμενων, εν πολλοίς, με τις αντίστοιχες προβλέψεις της κοινοτικής νομοθεσίας.

6. Επέκταση δραστηριοτήτων των παραγωγών μελιού στη Μολδαβία.

Η Ένωση Μελισσοκόμων – Εξαγωγέων Μολδαβίας έθεσε σε λειτουργία τρεις διαδικτυακές πύλες (www.reginanaturii.com, www.apifera.md, www.honey.md) για την παρουσίαση της μολδαβικής αγοράς μελιού, με σκοπό τη διεύρυνση της δικτύωσης των μελών της με εισαγωγείς μελιού από όλον τον κόσμο. Το εγχείρημα πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με τη USAID, η οποία παρέσχε την τεχνική υποστήριξη, στο πλαίσιο ενίσχυσης της εξαγωγικής δραστηριότητας μικρών και μεσαίων παραγωγών της Μολδαβίας. Σημειώνεται ότι η Μολδαβία παρήγαγε 6.500 τόνους μελιού το 2019, εκ των οποίων εξήγαγε τους 4.000 τόνους, (70% σε χώρες ΕΕ, με κυριότερους εξαγωγικούς εταίρους την Ιταλία, τη Σλοβακία και τη Ρουμανία και 30% σε ΗΠΑ και Καναδά).

Disclaimer:

Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε να αναφέρετε την πηγή.